

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Икромҷонзода Нозанин Икромҷон «Ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.2. Назария ва методикаи таълиму тарбияи томактабӣ (педагогикаи томактабӣ)

Эҳёи Тоҷикистони соҳибистиклол ва самтгирии он ба арзишҳои миллӣ ва фарҳангиву маънавӣ муносибати навро дар қоркарди яке аз масъалаҳои муҳими таҷрибаву илми педагогӣ – масъалаи ташаккули фарҳанги педагогии волидон тақозо менамояд. Ин раванд на танҳо ба тақмили техникӣ ва методологӣ, балки ба навсозии назариявии муносибатҳо ва стандартҳои таълимӣ талаб мекунад.

Ҳар як оила – ин оинаи ҷомеа мебошад. Агар оилаҳо метавонанд ҳавзаи кӯмак ва дастгирии фарзандон бошанд, пас ҳаёту зиндагӣ дар оила бояд дар заминаи меҳрубониву серталабӣ, муҳаббатӣ самимият ба кӯдакон бунёд гардад. Тандурустии маънавии оила таъсир мерасонад, ки фарзандон дар оянда чӣ гуна шахсият ва ҳислатҳоро қабул мекунанд. Ин усул на танҳо барои анъанаҳои миллӣ, балки барои ба миён гузоштан ва таҳкими арзишҳои умумидошти ҷаҳон муҳим аст.

Педагогҳои маъруф дар ин масъала бо тавсифи амиқ ва боэътибор мегӯянд: “Ба ман модари тарбиятдидаҳо диҳед, ман ба шумо насли ботарбия медиҳам!”. Ин тасмим ба масъулияти волидайн дар тарбияи кӯдакон ва муҳимияти муносибат ва муоширати маънавӣ бо онҳо ишора мекунад. Муносибати хуби волидайн ва кӯдак метавонад асоси устувори барояи тараққиёти маънавию ахлоқии он бошад.

Мақсади таҳқиқот асосноксозии назариявӣ ва муайянсозии роҳу усулҳои муосири ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила ҷиҳати баландбардории фарҳанги педагогии волидон мебошад.

Навгониҳои илмӣ таҳқиқот дар муқаррароти зерин ифода ёфтааст:

- асосҳои назариявии ҳамкорӣҳои муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ бо оилаҳо оид ба баландбардории фарҳанги педагогии волидон вобаста ба талаботи пешрафти ҷомеа муайян ва мушаххас карда шудаанд;

- самтҳои асосӣ ва роҳу усулҳои ҳамкории муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ва оила ҷиҳати ташаккули фарҳанги педагогии волидон ошкор ва асоснок карда шудаанд;

- шаклҳои мухталифи ҳамкорӣ, ки ба баландшавии фарҳанги педагогии волидон мусоидат мекунанд, таҳия, тасвир ва татбиқ карда шудаанд;

- роҳу воситаҳои ҳамкории муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ бо волидон, на танҳо дар шакли ҷорабиниҳои алоҳида, балки ҳамчун як раванди муттасили таълимӣ-тарбиявӣ манзур карда шудааст;

- заминаи иттилоотӣ-методии таъмини волидон бо маълумотҳои зарурӣ дар бораи масъалаҳои таълиму тарбия, ба ҳисобгирии хусусиятҳои психологӣ кӯдакон, усулҳои пешқадами ҳамкории

самарабахш ва ғайра коркард ва ироа гардидаанд;

- бо мақсади муайянсозии сатҳи ташаккули фарҳанги педагогии волидон ва натиҷаҳои ҳамкории муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ бо волидон меъёр ва нишондиҳандаҳои ин раванд ба таври арзёбӣ мушаххас пешниҳод карда шудаанд;

- тавсияҳои мушаххас барои мураббӣён чиҳати беҳтар кардани сифати ҳамкорӣ бо оилаҳо ва баланд бардоштани сатҳи фарҳанги педагогии волидон таҳия ва пешниҳод гардидаанд, ки онҳоро ба таври эҷодӣ дар фаъолияти муассисаҳои томактабӣ истифода бурдан мумкин аст.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот аз он иборат аст, ки ғояҳои асосии назариявӣ ва амалии ҳамкории муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ва оила вобаста ба ташаккули фарҳанги педагогии волидон мавриди омӯзиш ва таҳқиқ қарор дода шуда, зарурати беҳтарсозии сифати ҳамкории педагогии онҳо асоснок карда шудаанд; мафҳуми «фарҳанги педагогӣ» ҳамчун як ҷузъи фарҳанги умумибашарӣ дар мазмуни худ таҷрибаи педагогии ҷаҳонӣ, тағйири марҳилаҳои таърихии фарҳангӣ - педагогӣ ва тағйиротҳои маърифатии ба он хос, таърихи илми педагогӣ ва ғайраро дарбаргиранда шарҳу тавсиф шуда, бад-ин васила ба ғанӣ гаштани мавзӯи таҳқиқот мусоидат мекунад. Аҳамияти амалии таҳқиқоти мазкур аз он иборат аст, ки натиҷа ва дастовардҳои қорҳои таҳқиқотӣ, баррасии заминаи психологӣ-педагогӣ, ташкили раванди ҳамкории педагогии муассисаҳои таҳсилоти томактабӣ ба волидон чиҳати тақмили фарҳанги педагогии волидон ташкил дода, роҳҳои ҳамкории мутақобиларо арзёбӣ мекунад, фаро мегирад.

Дар боби якуми диссертатсия “Аҳамияти назариявӣ ва амалии ташаккули фарҳанги педагогии волидон” масоили вобаста ба фарҳанги педагогии волидон ва нақши он дар низоми тарбия, педагогикаи муосир, андешаҳо нисбат ба масъалаи ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ ва волидайн инчунин муносибати падару модар ва дигар аъзоёни дар оила, тарбияи фарзанд, таъсири оила ба ташаккули салоҳияти худбаҳодихии кӯдакони синни томактабӣ мавриди омӯзишу таҳқиқ қарор дода шуда, таҳлилу баррасӣ карда шудааст.

Дар боби дуюми диссертатсия “Ҷанбаҳои педагогии ташаккули фарҳанги педагогии волидон ва таъсири он ба рушди маҳорати худбаҳодихии кӯдакон” масъалаи муносибати волидон ба кӯдакон дар оила ва таъсири он ба ташаккули маҳорати худбаҳодихии кӯдакони синни томактабӣ ва роҳҳои муассири ташкили ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила мавриди таҳлилу баррасӣ қарор дода шудааст.

Дар боби сеюм диссертатсия “Технологии ташаккули фарҳанги педагогии волидон тавассути ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила” масъалаҳои ташаккули фарҳанги педагогии волидон тавассути ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар асоси технологияи фаъоли педагогӣ мавриди таҳлилу баррасӣ қарор

гирифтааст.

Таҳқиқоти гузаронидаи диссертант собит менамояд, ки маърифати педагогии волидайн омили муҳими таъмини сифати таҳсилоти томактабӣ ба ҳисоб меравад. Аз ин рӯ, таҳия ва татбиқи барномаҳои омӯзишии барои волидайн, ки ба баланд бардоштани донишҳои педагогӣ ва психологӣ онҳо равона шудаанд, метавонанд ба бехтар гардидани муносибатҳои оилавӣ ва рушди ҳамаҷонибаи кӯдакон мусоидат намояд.

Хулоса, диссертатсияи Иқромҷонзода Нозанин Иқромҷон «Ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оила дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон» ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мувофиқат мекунад. Муҳаққиқ мавзуи интихобнамудаашро хуб таҳлилу баррасӣ намуда, муҳиммӣ ва арзишмандии кори илмиро нишон додааст. Мавзуи кори таҳқиқотии Иқромҷонзода Нозанин Иқромҷон бори аввал дар Тоҷикистон мавриди таҳқиқ ва омӯзиш қарор гирифтааст, яъне масъалаи мазкур дар фаъолияти таълиму тарбиявии кормандони соҳаи омӯзгории зинаи таҳсилоти томактабӣ дар педагогикаи тоҷик махсус мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор нагирифта, муҳаққиқ рушди ҳамкории муассисаи таҳсилоти томактабӣ бо оиларо дар баланд бардоштани фарҳанги педагогии волидон нишон додааст.

Муқарриз: номзади илмҳои педагогӣ,
омӯзгори кафедраи методикаи
таълими фан дар муассисаҳои томактабӣ,
ибтидоӣ ва миёнаи умумии филиали
“Донишқадаи ҷумҳуриявии тақмили ихтисос
ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф”
дар шаҳри Душанбе

 Курбонова Г.А.

Нишонӣ: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
кӯчаи М.Турсунзода 8а.
Тел: 915.27.22.21 Е-mail: kurbonova-73@mail.ru

03.09.2026

Имзои Курбонова Г.А.ро тасдиқ мекунам.

Мудирӣ шуъбаи кадрҳо ва котиботи
Филиали “Донишқадаи ҷумҳуриявии
тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи
маориф” дар шаҳри Душанбе

Валиева Т.